

GRĂDINILE BOTANICE UNIVERSITARE

– de la status-quo la perspective de dezvoltare

13 mai 2017

București, România

Workshop organizat de:

Institutul de Cercetări al Universității din București (ICUB)

și

Grădina Botanică „D. Brandza” a Universității din București

**UNIVERSITATEA DIN
BUCUREȘTI**
VIRTUTE ET SAPIENTIA

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
GRĂDINA BOTANICĂ
“DIMITRIE BRANDZA”

Comitet de organizare

Prof.univ.dr. Mircea Dumitru – Rector, Universitatea din București

Prof.univ.dr. Laurențiu Leuștean – Prorector, Universitatea din București; Director ICUB

Prof.univ.dr. Carmen Chifiriuc – Coordonator al secțiunii Științele Vieții, Mediului și
Pământului a ICUB

Prof.univ.dr. Paulina Anastasiu – Director, Grădina Botanică "D. Brandza"

CONTEXT

În lume sunt peste **2500 de grădini botanice și arborete**, în 148 de țări. Acestea adăpostesc peste 4 milioane de colecții de plante vii, circa 100.000 dintre speciile cunoscute de plante și un total de 142 milioane de specimene de herbar (BGCI 2015). În Europa sunt 621 grădini botanice, majoritatea în partea de vest a continentului (Wyse Jackson 1999). De altfel, în Europa se află și cea mai veche grădină botanică din lume, cea de la Padova, Italia, creată în 1545, grădină care și în prezent servește scopului inițial, acela de centru de cercetare.

În România sunt unsprezece grădini botanice publice, din care opt universitare: (1) Grădina Botanică „D. Brandza” a Universității din București, (2) Grădina Botanică „A. Borza” a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, (3) Grădina Botanică „A. Fătu” a Universității „A.I. Cuza” din Iași, (4) Grădina Botanică „A. Buia” a Universității din Craiova, (5) Grădina Botanică „P. Covaci” a Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, cu sediul la Macea, (6) Grădina Botanică a Universității de Medicină și Farmacie din Tg. Mureș, (7) Grădina Botanică „I. Todor” a USAMV București și (8) Grădina Botanică a USAMV Cluj-Napoca.

În conformitate cu Strategia de Conservare a Grădinilor Botanice (BGCI 2015), **grădinile botanice sunt definite prin următoarele caracteristici**: existența unei baze științifice a colecțiilor; responsabilitate și angajare pe termen lung pentru menținerea unor colecții; documentare corespunzătoare a unor colecții; monitorizarea plantelor din colecții; etichetarea corespunzătoare a plantelor; accesibilitate pentru public; comunicarea informațiilor către alte grădini botanice; schimb de semințe sau alt material vegetal; efectuarea de cercetări științifice asupra plantelor din colecții; menținerea unor programe de cercetare în domeniul taxonomiei vegetale.

Prin urmare, **grădinile botanice sunt instituții de învățământ, cercetare, educație pentru mediu**, accesibile publicului larg pentru informare, documentare.

În ultimii ani, grădinile botanice universitare din România se confruntă cu diverse probleme. Printre acestea se numără: **absența unei alocări bugetare de la stat**; număr insuficient de angajați pentru desfășurarea adecvată a activităților specifice; dificultăți în identificarea și angajarea de personal calificat, atunci când există posturi vacante, ca urmare a dispariției școlilor de profil (licee, școli profesionale cu profil horticol etc.), dar și a grilei neatractive de salarizare; existența unei infrastructuri vechi, precare, ce necesită reabilitare urgentă (rețele pentru utilități, căi de acces, sere, clădiri, mobilier de grădină etc.); lipsa unor dotări moderne, necesare atât pentru activitățile specifice domeniului horticol (unelte, utilaje, echipamente, instalații), cât și pentru activitățile de cercetare (microscopie, scannere performante pentru digitizarea colecțiilor de herbar etc.); lipsa unor programe de cercetare naționale în domeniul taxonomiei vegetale; dificultăți în îmbogățirea colecțiilor de plante vii; dificultăți în publicarea revistelor științifice proprii (exemplu, *Acta Horti Botanici Bucurestiensis*, *Contribuții Botanice* etc.); promovarea slabă a patrimoniului grădinilor botanice. Începând cu 2016 grădinile botanice universitare pot beneficia de finanțare prin Fondul de Dezvoltare Instituțională, dar categoriile de cheltuieli eligibile nu permit utilizarea banilor pentru lucrări de reabilitare, extrem de necesare mai ales în grădinile botanice vechi, și nici pentru procurare de echipamente, necesare pentru desfășurarea optimă a activităților.

Oportunități: recunoașterea de către autorități a grădinilor botanice universitare ca centre importante de învățământ, de conservare a biodiversității, de educație și cultură, dar și ca repozitorii ale unui patrimoniu foarte valoros, reprezentat de diferitele tipuri de colecții adăpostite.

În cadrul workshopului ne dorim identificarea tuturor problemelor cu care se confruntă grădinile botanice, a soluțiilor pentru rezolvarea acestora, precum și elaborarea unui document adresat autorităților / instituțiilor ce ar putea acorda sprijin în vederea dezvoltării și afirmării grădinilor botanice din România.

PROGRAM

Locul desfășurării:

Amfiteatrul „D. Brandza”,

Facultatea de Biologie, Intr. Portocalelor nr. 1-3

9:30 – 10:00 Inregistrarea participanților

10:00 – 10:10 Deschiderea

Prof.univ.dr. Mircea Dumitru, rector al Universității din București

10:10 – 11:30 Prezentări și discuții

Moderator: Laurențiu Leuștean

Prof.univ.dr. Cătălin Tănase – Grădina Botanică „A. Fătu” a Universității „A.I.Cuza”, Iași

CS I dr. Cosmin Sicora – Grădina Botanică „A. Borza” a Universității „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

Prof.univ.dr. Paulina Anastasiu – Grădina Botanică „D. Brandza” a Universității din București

Ing. Ion Stan – Grădina Botanică „A. Buia” a Universității din Craiova

Arh. Dorothee Hașnaș – Patrimoniul grădinilor botanice din România – pași în restaurare și punere în valoare

Discuții

11:30 – 12:00 Pauză

12:00 – 13.30 Prezentări și discuții

Moderator: Paulina Anastasiu

Prof.univ.dr. Silvia Oroian – Grădina Botanică a Universității de Medicină și Farmacie din Tg. Mureș

Ing. Ioan Don – Grădina Botanică „P. Covaci” (Macea) a Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad

Prof.univ.dr. Mihaela Georgescu – Grădina Botanică „I. Todor” a USAMV București

Biolog Mădălin Șerban – Grădina Botanică a Complexului Muzeal de Științele Naturii "Răsvan Angheluță", Galați

CSI dr. Cosmin Sicora – Grădina Botanică „V. Fati” a Centrului de Cercetări Biologice Jibou

Discuții

13:30 – 14:30 Pauză de prânz

14:30 – 16:00 Discuții, concluzii

16:30 – 18:00 Vizită în Grădina Botanică „D. Brandza”